



DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Warszawa, 10 czerwca 1955 r.

Nr 5

Poz. 20 — 24

T R E Ś C :

ZARZĄDZENIA

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

poz. 20 — Nr 80 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 16 maja 1955 r. w sprawie organizacji służby bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach podległych Ministrowi Przemysłu Materiałów Budowlanych.

poz. 21 — Nr 82 — Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 20 maja 1955 r. w sprawie podjęcia dodatkowych form walki o podniesienie dyscypliny zatrudnienia i funduszu płac.

poz. 22 — Nr 86 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 25 maja 1955 r. w sprawie

powołania Komisji kwalifikacyjnej zbędnych urządzeń przemysłowych w Centralnym Zarządzie Przemysłu Izolacyjnego.

PISMA OKÓLNE:

poz. 23 — Nr 5 — 10 z dnia 18 maja 1955 r. w sprawie zawieszenia biegu terminu prekluzyjnego na skutek złożenia przez dłużnika do banku polecenia przelewu należnej wierzycielowi kwoty.

poz. 24 — Nr 14 Departamentu Mechaniczno-Energetycznego z dnia 2 czerwca 1955 r. w sprawie zapobiegania eksplozjom podgrzewaczy.

20

ZARZĄDZENIE Nr 80 MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 16 maja 1955 r.

w sprawie organizacji służby bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach podległych Ministrowi Przemysłu Materiałów Budowlanych.

W wykonaniu postanowień Uchwały Nr 592 Prezydium Rządu z dnia 1 sierpnia 1953 r. w sprawie zapewnienia postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Monitor Polski Nr A—83, poz. 979) oraz zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16.IX.1953 r. w sprawie organizacji i zakresu działania służby BHP w zakładach pracy (Monitor Polski Nr A—83, poz. 980) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się w Zarządzie Szkolenia Zawodowego stanowisko St. Inspektora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, podległego bezpośrednio Dyrektorowi Zarządu Szkolenia Zawodowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 2.

Do zakresu działania St. Inspektora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy należy:

- 1) kontrola stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w podległych warsztatach szkolnych, szkołach i internatach,
- 2) opracowywanie planów kompleksowych poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w warsztatach szkolnych,
- 3) projektowanie urządzeń zabezpieczających i sprzętu ochron osobistych oraz odzieży specjalnej na poszczególne stanowiska robocze.

- 4) opracowywanie rocznych planów finansowych i materiałowych w zakresie poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) udział w dochodzeniach powypadkowych, w wypadkach śmiertelnych zbiorowych i bardzo ciężkich,
- 6) analiz stanu postępu bezpieczeństwa i higieny pracy i opracowywanie wniosków zaradczych,
- 7) prowadzenie statystyki powypadkowej,
- 8) współpraca z Gł. Inspektorem BHP i Inspektorem Ochrony Pracy Zarz. Gł. Zw. Zaw. Naucz. Polskiego,
- 9) udział w opracowywaniu branżowych planów nauczania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 10) wykonywanie innych zadań wynikających z wykonania Uchwały Nr 592 Prezydium Rządu.

§ 3.

1. W technikach, w szkołach zasadniczych i ośrodkach szkoleniowych podległych Zarządowi Szkolenia Zawodowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych za stan bezpieczeństwa i higieny pracy odpowiedzialnymi są dyrektorzy danych jednostek szkoleniowych,
2. Niezależnie od odpowiedzialności dyrektora na poszczególnych odcinkach pracy w szkole za stan bezpieczeństwa i higieny pracy odpowiedzialność ponoszą kierownicy: warsztatów, laboratoriów, pracowni, internatów, kuchni oraz innych pozostałych działów.

§ 4.

1. w jednostkach szkolnych wymienionych w § 3 pkt. a dyrektorzy wyznaczają z grona nauczycielskiego pracownika do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy zwanego w dalszym ciągu technikiem bhp,

2. nauczyciel, któremu powierzono funkcję technika bhp w szkole uzyskuje zniżkę godzin pracy w wymiarze:
 - do 100 uczniów — 6 godz. tygodniowo
 - do 200 „ — 10 „ „
 - powyżej 200 — 12 „ „
3. Technik bhp winien posiadać wykształcenie techniczne, 5-cioletnią praktykę zawodową oraz ukończyć w pierwszym roku wykonywania czynności kurs bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 5.

Do zakresu działania technika bhp należą sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy, obejmujące całokształt tych spraw w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem warsztatów, laboratoriów, pracowni szkolnych, a w szczególności:

- 1) ustalanie wspólnie z osobami wymienionymi w § 3 pkt. 2 warunków technicznych bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) kontrola stanu bezpieczeństwa i higieny pracy całej szkoły, a więc wszystkich jej składowych jednostek organizacyjnych i pomocniczych, co najmniej raz w miesiącu,
- 3) usprawnienie i polepszanie przewietrzania i ogrzewania, oświetlania, odpylania, walki z hałasem itp.,
- 4) prowadzenie akcji zapobiegawczej przeciwpożarowej,
- 5) udział w prowadzeniu badań przyczyn wypadkowości przy pracy,
- 6) nadzór nad stosowaniem odzieży specjalnej, obuwia specjalnego i sprzętu ochrony osobistej, a tam, gdzie warunki tego wymagają, nad wydawaniem mleka,
- 7) czuwanie nad dostarczaniem uczniom wody zdatnej do picia, względnie innych napojów,
- 8) przydzielanie uczniom i pracownikom środków do mycia,
- 9) sprawdzanie zaopatrzenia apteczek pierwszej pomocy,
- 10) popularyzowanie zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy przez pogadanki, filmy, czasopisma, tworzenie kącików bhp itp.,
- 11) współpraca z placówką bezpieczeństwa i higieny pracy Zakładu Opiekuńczego,
- 12) współpraca z Poradnią Lekarską w celu organizowania służby ratownictwa oraz przeszkolenia uczniów i pracowników produkcyjnych w niesieniu pierwszej pomocy,
- 13) udział w opracowywaniu planów zaopatrzenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zwłaszcza przy określaniu rodzaju specjalnej odzieży, obuwia i sprzętu ochrony osobistej,
- 14) kontrola celowości wydawania funduszy przeznaczonych na bezpieczeństwo i higienę pracy,
- 15) współpraca z referentem zaopatrzenia materiałowo-technicznego z zakresu zakupu odzieży i sprzętu ochronnego oraz konserwacja tego sprzętu,
- 16) branie udziału w naradach roboczych,
- 17) wydawanie poleceń wstrzymania robót w przypadkach, gdy niezachowanie przepisów grozi niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia (o wydaniu polecenia należy natychmiast powiadomić kierownika warsztatów),

- 18) wydawanie poleceń usunięcia zużytych narzędzi i przyrządów mogących spowodować wypadek (z równoczesnym zawiadomieniem kierownika warsztatów),
- 19) zgłaszanie wniosków w sprawie ukarania lub usunięcia ze stanowiska osób, które uparcie naruszają przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 6.

Dyrektorzy szkół winni podać do wiadomości Zarządu Szkolenia Zawodowego nazwisko i imię oraz stanowisko pracownika wyznaczonego do prowadzenia spraw bezpieczeństwa i higieny pracy do dnia 15 czerwca br.

§ 7.

Wszyscy pracownicy szkoły, a więc personel pedagogiczny i administracyjny oraz uczniowie winni znać obowiązujące przepisy i instrukcje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące budynków, terenu, urządzeń i procesów technologicznych oraz przestrzegać te przepisy.

§ 8.

Nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy pociąga za sobą skutki i odpowiedzialność określoną w odnośnych przepisach prawnych w stosunku do odpowiednich pracowników. W stosunku do uczniów należy przewidzieć stosowanie odpowiednich sankcji od upomnienia aż do obniżenia oceny za sprawowanie.

§ 9.

Zobowiązuje się wizytatorów i inspektorów Zarządu Szkolenia Zawodowego do przeprowadzania dokładnej kontroli w czasie wizytacji stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w warsztatach i szkołach, instruowania kierownictwa szkoły, warsztatu i nauczycieli oraz wydawania poleceń organizacyjno-technicznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z niniejszym zarządzeniem oraz składania meldunków pracownikowi wymienionemu w § 1.

§ 10.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER

(—) mgr inż. S. Pietrusiewicz

21

ZARZĄDZENIE Nr 82

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

z dnia 20 maja 1955 r.

w sprawie podjęcia dodatkowych form walki o podniesienie dyscypliny zatrudnienia i funduszu płac.

Przeprowadzona ostatnio analiza wskaźników ekonomicznych w zakresie wykonania planu zatrudnienia, wydajności, godzin nadliczbowych i funduszu płac wykazała, że podległe mi Centralne Zarządy i sa-

modzielne przedsiębiorstwa prowadzą niedostateczną walkę z przejawami łamania dyscypliny zatrudnieniowej i płacowej oraz, że tolerancyjnie ustosunkowują się do przekroczeń funduszu płac.

Ponadto stwierdzono brak pełnej dyscypliny ewidencjonowania płac, kontroli bieżącej dokumentów zarobkowych oraz bieżącej ich analizy.

Celem zaostrzenia walki na odcinku dyscypliny zatrudnienia i płac oraz usunięcia wszelkich niedociągnięć organizacyjnych i kontroli dokumentacji zarobkowej, jak również w celu zrealizowania postanowień Uchwały Nr 290/55 Prezydium Rządu z dnia 9.IV.1955 r. w sprawie podjęcia dodatkowych form walki o podniesienie dyscypliny funduszu płac zarządzam, co następuje:

§ 1.

- 1) Dyrektorzy Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw bezpośrednio podległych zorganizują do 20.6.1955 r. specjalne narady z Dyrektorami Przedsiębiorstw (Zakładów), Kierownikami Zatrudnienia i Płac oraz Głównymi Księgowymi celem omówienia dotychczasowej sytuacji na odcinku realizacji planów zatrudnienia, godzin nadliczbowych i funduszu płac oraz ustalenie odpowiedniej formy walki z przejawami przekraczania zatrudnienia i płac,
- 2) na wymienionych naradach należy ponownie omówić dalszą realizację postanowień Zarządzenia Nr 199/53 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 8.IX.1953 r. w sprawie przestrzegania dyscypliny zatrudnienia, płac i norm,
- 3) protokoły z powyższych narad wraz z konkretnymi wnioskami i uchwałami należy nadesłać do Departamentu Zatrudnienia i Płac w terminie do dnia 30 czerwca 1955 r.

§ 2.

- 1) Dyrektorzy Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw bezpośrednio mi podległych spowodują opracowanie na II, III i IV kwartał 1955 r. szczegółowych harmonogramów planowej kontroli przedsiębiorstw i zakładów w zakresie zatrudnienia i płac, z ustaleniem odpowiedzialnych pracowników za terminowe i rzeczowe przeprowadzenie kontroli,
- 2) harmonogramy, o których mowa w pkt. 1 należy przesłać do wiadomości Dep. Zatrudnienia i Płac w terminie do dnia 31.V.1955 r.
- 3) Pracownicy przeprowadzający kontrolę zwrócą szczególną uwagę na:
 - a) rzeczowe zapisy w raportach i kontach roboczych oraz listach płac,
 - b) prawidłowy obieg dokumentacji zarobkowej,
 - c) celowe i oszczędne wykorzystanie godzin nadliczbowych i ewentualne przyczyny ich przekraczania,
 - d) pełne wykorzystanie ustawowego czasu pracy (szczególnie na II-gich i III-cich zmianach roboczych,
 - e) usprawiedliwioną i nieusprawiedliwioną absencję robotników i pracowników umysłowych,
 - f) stopień zachorowań i zwolnień lekarskich,

- g) fluktuację robotników i pracowników umysłowych,
 - h) planowe i rzeczowe wykonywanie planów zatrudnienia i funduszu płac i przyczyny ich przekraczania,
 - i) prawidłowość i zgodność ze stanem faktycznym uzasadnień we wnioskach o odblokowanie przekroczonego funduszu płac i o przyznanie premii produkcyjnych, kontroli technicznej itd.,
 - j) rzeczowe i zgodne z przepisami wykorzystanie funduszu bezosobowego,
 - k) terminowe dokonywanie wypłat dla robotników i pracowników umysłowych,
 - l) stosowanie właściwych zaszeregowień, stawek płac i współczynników premiowych,
 - m) terminowe i rzeczowe wykonywanie planów szkolenia wewnątrz-zakładowego,
 - n) wykonywanie norm pracy i sposób ich ustalania oraz formalne podstawy dokonanych zmian w normach pracy ze szczególnym uwzględnieniem norm rozruchowych i przy robotach warsztatowych,
 - o) opiekę nad młodzieżą,
 - p) warunki mieszkaniowe w hotelach robotniczych,
 - r) terminowe opracowanie sprawozdawczości GUS-owskiej,
 - s) realizację zarządzeń wydanych przez Centralny Zarząd (przedsiębiorstwa podległe mi bezpośrednio) i Ministerstwo,
 - t) formę i terminowość przeprowadzonej analizy wykonania planu zatrudnienia i funduszu płac,
4. Odpisy protokołów z kontroli wraz z wydanymi zaleceniami przez Centralny Zarząd (wzgl. jednostki bezpośrednio mi podległe) przysyłać każdorazowo do wiadomości Dep. Zatrudnienia i Płac w terminie 14 dni od daty zakończenia kontroli.

§ 4.

1. Dyrektorzy Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw bezpośrednio mi podległych spowodują wprowadzenie zasady powoływania przez Głównych Księgowych w przedsiębiorstwach grup inspekcyjnych (spośród pracowników własnego aparatu — oraz aparatu innych komórek jednostki a w szczególności z działów zatrudnienia i płac), których zadaniem będzie dorywcze sprawdzanie rzetelności i prawidłowości list płacy, pierwotkowej dokumentacji zarobkowej i dokumentacji o przychodzie i rozchodzie materiałów,
2. w skład grupy inspekcyjnej przedsiębiorstwa winni wchodzić:
 - Główny Księgowy,
 - Kierownik Zatrudnienia i Płac wzgl. Planowania,
 - Kierownik Produkcji,
 - Kierownik Personalny,
- §. Dorywcza kontrola kart roboczych, raportów pracy, zleceń na pracę w godzinach nadliczbowych oraz dokumentacji o przychodzie i rozchodzie materiałów winna być przeprowadzana przynajmniej dwa razy w miesiącu. Natomiast kontrola list płatniczych winna być dokonywana przed pobraniem środków finansowych na wypłatę.

- 4) Główni Księgowi po przeprowadzeniu doraźnej kontroli zobowiązani są do przedłożenia dyrektorowi przedsiębiorstwa (zakładu) meldunku na piśmie wraz z uwagami o przebiegu kontroli i z konkretnymi wnioskami zmierzającymi do usunięcia usterek.

§ 5.

- 1) Dyrektorzy Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw bezpośrednio mi podległych ograniczą (bez zmiany planów) limit godzin nadliczbowych dla podległych przedsiębiorstw (zakładów) poprzez zarezerwowanie do swojej dyspozycji do 10% ogólnej ilości godzin nadliczbowych, przyznanych w planie na rok 1955,
- 2) Wykorzystanie rezerwy godzin nadliczbowych może nastąpić za zgodą dyrektora Centralnego Zarządu (przedsiębiorstw bezpośrednio mi podległych) względnie jego zastępców, na uzasadniony wniosek dyrektora przedsiębiorstwa (zakładu).
- 3) Korzystanie z godzin nadliczbowych w zakładach może nastąpić w drodze pisemnego zezwolenia wydanego przez dyrektora wzgl. jego zastępców.

§ 6.

- 1) Dyrektorzy Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw bezpośrednio mi podległych w przypadku stwierdzenia przekroczenia funduszu płac w podległych przedsiębiorstwach (zakładach) zobowiązani są do natychmiastowego spowodowania przeprowadzenia doraźnej kontroli przez pracowników aparatu zatrudnienia i płac, jak również przez pracowników pozostałych komórek jednostki, wyjeżdżających w innych celach służbowych do danego przedsiębiorstwa (zakładu).
- 2) Z chwilą ujawnienia bezpodstawnych wypłat, należy w stosunku do winnych wyciągnąć konsekwencje służbowe i karne, z powiadomieniem prokuratora i w przypadku orzeczenia kary powiadomić o tym wszystkie zakłady pracy oraz Dep. Zatrudnienia i Płac.

§ 7.

Centralne Zarządy i przedsiębiorstwa bezpośrednio mi podległe poddają niezwłocznie szczegółowej analizie obecną organizację ewidencji płac, wzory praktycznie stosowanych dokumentów zarobkowych, obieg dokumentacji, formy i zakres kontroli oraz organizację aparatu obrachunkowego.

Analiza ta powinna być przeprowadzona pod kątem aktualnych sytuacji organizacyjnych przedsiębiorstw (zakładów) i zasad jednoosobowego kierownictwa.

§ 8.

- 1) Centralne Zarządy i przedsiębiorstwa bezpośrednio mi podległe, w których dotychczasowa forma dokumentacji zarobkowej jest jednolita wprowadzą w miarę stwierdzonych potrzeb, odpowiednie zmiany we wzorach poszczególnych dokumentów i w wydanych poprzednio instrukcjach,
- 2) wprowadzenie zmian wymaga uzgodnienia z Centralą Wydawniczą Druków i z Dep. Zatrudnienia i Płac.

§ 9.

- 1) Centralne Zarządy i przedsiębiorstwa bezpośrednio mi podległe, w których nie istnieje dotychczas jednolita forma dokumentacji zarobkowej i nie ustalona została jednolita zasada ewidencji płac i rozliczania robocizny, opracowują w oparciu o wyniki analizy najodpowiedniejsze dla potrzeb przemysłu formy dokumentacji zarobkowej, zasady manipulowania, obiegu i kontroli wraz ze szczegółową instrukcją roboczą;
- 2) wzory dokumentacji zarobkowej winny mieć formę jednolite obowiązujać w danym przemyśle i uwzględniać potrzeby wynikające z charakteru organizacji przedsiębiorstwa (zakładu), organizacji procesu produkcyjnego, planowania i rozrachunku wewnątrz-zakładowego oraz stosowanych systemów pracy i płacy,
- 3) dokumentacja zarobkowa winna stanowić przejrzysty i łatwy do skontrolowania dokument, zawierający podstawowe dane służące do codziennego obliczenia zarobków, prawidłowego ich księgowania i bieżącej analizy. Zaleca się ogłaszanie codzienne zarobków akordowych dla poszczególnych robotników,
- 4) podstawowe dokumenty zarobkowe, stanowiące materiał do sporządzania listy płacy powinny zawierać rubryki dla obliczenia z dnia na dzień narastającej produkcji i roboczo-godzin tak, aby po ostatnim dniu okresu obliczeniowego można było przystąpić do obliczenia zarobku i sporządzania list płacy,
- 5) Instrukcja robocza, wprowadzająca jednolite zasady organizacji ewidencji płac, powinna omówić szczegółowo następujące zagadnienia:
 - a) organizację komórek rachuby płac ze szczególnym określeniem zakresu obowiązków i odpowiedzialności stanowisk w komórkach ruchomych, zatrudnienia i płac oraz zarobkowych,
 - b) wzory i opis poszczególnych dokumentów zarobkowych, sposób ich zastosowania, wypełniania i obiegu,
 - c) zasady księgowania list płac i rozliczania robocizny,
 - d) sposób analizy, kontroli wstępnej i ostatecznej dokumentów zarobkowych i list płacy.
- 6) Opracowaną i uzgodnioną z Centralą Wydawniczą dokumentację zarobkową należy nadesłać do zatwierdzenia Dep. Zatrudnienia i Płac w terminie do 1.11.1955 r.
- 7) Do czasu wprowadzenia instrukcji roboczych, o których mowa w pkt. 5 nakłada się bezwzględny obowiązek na majstrów sprawdzania zapisów wykonanej produkcji i obliczeń w kartach roboczych wszystkich nadzorowanych robotników i potwierdzania własnoręcznym podpisem zgodności zapisów przed naniesieniem obliczeń do list płacy. Nakłada się obowiązek na kierowników oddziałów produkcyjnych sprawdzania osobiście co najmniej 20% ogółu kart robotniczych przed oddaniem ich do opracowania list płacy,
- 8) dla zapewnienia obiektywnego i rzetelnego ewidencjonowania produkcji wykonanej, godzin pracy, postojów itp., zabrania się dokonywania jakichkolwiek zapisów w dokumentacji zarobkowej przez zainteresowanych robotników.

Czynności te spełniać powinni wyznaczeni pracownicy komórek ruchowych i obrachunkowych, którzy odpowiedzialni są dyscyplinarnie i materialnie za zgodność ze stanem faktycznym i za prawidłowość obliczeń.

§ 10.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER

(—) mgr inż. S. Pietrusiewicz

22

ZARZĄDZENIE Nr 86

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

z dnia 25 maja 1955 r.

w sprawie powołania Komisji kwalifikacyjnej zbędnych urządzeń przemysłowych w Centralnym Zarządzie Przemysłu Izolacyjnego.

Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 9 października 1954 r. w sprawie należytego zagospodarowania zbędnych urządzeń przemysłowych oraz § 3 Uchwały Nr 38/54 Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1954 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagradzania za udział w posiedzeniach (Monitor Polski Nr A-30, poz. 442) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Powołuje się Komisję kwalifikacyjną zbędnych urządzeń przemysłowych w Centralnym Zarządzie Przemysłu Izolacyjnego, zwaną w dalszym ciągu Komisją.

§ 2.

W skład Komisji wchodzi:

Przewodniczący — Naczelnny Inżynier Centralnego Zarządu.

Przewodniczący — Kierownik Działu Gł. Mechanika, Członkowie — Kierownik Działu Produkcji, Kierownik Działu Inwestycji, Kierownik Działu Zaopatrzenia.

§ 3.

Do zakresu działania Komisji należy:

- 1) sprawdzenie orzeczeń komisji zakładowych, kwalifikujących zbędne urządzenia do poszczególnych kategorii, pod względem zgodności z zasadami kwalifikowania, podanymi w niniejszej instrukcji oraz pod względem należytego uzasadnienia kwalifikacji,
- 2) zatwierdzenie nie budzących wątpliwości orzeczeń o zakwalifikowaniu urządzeń do poszczególnych kategorii,
- 3) zmiana kwalifikacji uznanych za niewłaściwe,
- 4) powzięcie uchwał co do ewentualnej konieczności uzupełnienia na certyfikatach charakterystyki technicznej i opisu urządzeń oraz uzasadnienia kwalifikacji albo co do dodatkowego zbadania i zakwalifikowania urządzeń (nia) przez rzeczoznawcę (ów),

- 5) ustalenie, które certyfikaty wymagają zatwierdzenia kwalifikacji przez departament lub przez Główną Komisję Kwalifikacyjną przy Centralnym Zarządzie Gospodarki Maszynami,
- 6) rozpatrzenie potrzeb wszystkich zakładów pracy podporządkowanych jednostce nadrzędnej i ustalenie wniosków co do możliwości wykorzystania przez nie urządzeń zakwalifikowanych do kategorii A i B,
- 7) wpisanie uchwał i wniosków komisji na certyfikatach,
- 8) podpisanie rozpatrzonych certyfikatów oraz wysłanie ich wraz z załącznikami i wykazami zbiorczymi do jednostki nadrzędnej,
- 9) sporządzanie ze swych czynności protokołu, zawierającego wykaz wszystkich zbadanych certyfikatów.

§ 4.

Regulamin prac Komisji ustala instrukcja w sprawie powoływania i zakresu działania Komisji kwalifikacyjnych oraz zasad wynagradzania członków tych Komisji i Rzeczoznawców, stanowiąca załącznik Nr 3 do cytowanego we wstępie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 5.

Za udział w posiedzeniach Komisji w godzinach pozazasobowych na podstawie § 5 cytowanej we wstępie Uchwały Rady Ministrów ustalą wynagrodzenie dla: przewodniczącego Komisji — zł. 28,50, członków Komisji po zł. 19.—.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER

(—) mgr inż. S. Pietrusiewicz

23

PISMO OKÓLNE Nr 5 — 10

z dnia 18 maja 1955 r.

w sprawie zawieszenia biegu terminu prekluzyjnego na skutek złożenia przez dłużnika do banku polecenia przelewu należnej wierzycielowi kwoty.

W związku z przyjętą w orzecznictwie Głównej Komisji Arbitrażowej tezą, że „termin prekluzyjny nie biegnie w okresie, w którym złożone do Banku polecenie przelewu dłużnej kwoty nie jest realizowane z powodu braku środków na rachunku dłużnika“ powstały wątpliwości, jaki dokument może być uznany za dostateczny dowód uprawniający wierzyciela do wstrzymania się ze złożeniem wniosku arbitrażowego. Niewątpliwym dowodem w tym zakresie byłoby przedłożenie przez dłużnika zaświadczenia Banku, stwierdzającego fakt przyjęcia przez Bank złożonego przez dłużnika polecenia przelewu.

Jednakże uzyskanie takiego dowodu napotyka na trudności, ponieważ zarówno Narodowy Bank Polski, jak i Bank Inwestycyjny odmawiają wydania nie tylko takich zaświadczeń, ale nawet potwierdzenia powyższych okoliczności na jednym z egzemplarzy polecenia przelewu, przy czym dłużnik składający polecenie przelewu, które nie może być zrealizowane z braku środków, nie otrzymuje nawet z Banku odcinka D.

W tych warunkach Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej w piśmie Okólnym Nr 10/55 z dnia 2 maja 1955 r. (znak GP—26—10/55) ustalił zasadę, że dostatecznym dowodem złożenia polecenia przelewu, skutkującego zawieszenie biegu terminu prekluzyjnego, jest zawiadomienie pisemne wierzyciela przez dłużnika, że takie polecenie zostało złożone do Banku.

Wierzyciel składający wniosek arbitrażowy mimo otrzymania takiego zawiadomienia dłużnika naraża się na poniesienie kosztów postępowania, a wniosek jego zostanie odrzucony przez Komisję Arbitrażową analogicznie jak w sytuacji przewidzianej w § 29 ust. 1, lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1952 r. (Dz. U. Nr 2/53, poz. 2), bowiem postępowanie arbitrażowe jest w tym przypadku zbędne skoro należność jest niesporna i może być zaspokojona na drodze bankowej.

Komisje Arbitrażowe stosować będą powyższy rygor w stosunku do wniosków, które wpływają do Komisji po dniu 2 lipca 1955 r.

Gdyby okazało się, że pisemne zawiadomienie dłużnika o złożeniu w Banku polecenia przelewu nie odpowiadało rzeczywistości, a wobec tego zawieszenie biegu terminu prekluzyjnego nie miało miejsca i zaszła potrzeba wytoczenia sporu arbitrażowego, Komisje Arbitrażowe przywracać będą uchybiony termin do złożenia wniosku i jednocześnie sygnalizować organowi nadzręcznemu dłużnika o jego niezgodnym z prawdą oświadczeniu.

DYREKTOR GABINETU

(—) M. Pokora

24

PISMO OKÓLNE Nr -4/55

DEPARTAMENTU

MECHANICZNO-ENERGETYCZNEGO MPMB

z dnia 2 czerwca 1955 r.

w sprawie zapobiegania eksplozjom podgrzewaczy

W jednej z siłowni, podległych Ministerstwu Przemysłu Materiałów Budowlanych, zaistniał wypadek eksplozji podgrzewacza wody typu Greena, w czasie ruchu kotła przy odstawionym podgrzewaczu. Eksplozja spowodowała śmierć jednej osoby oraz znaczne zniszczenie urządzeń i budynków kotłowni. Jest to rzeczą wypadku eksplozji podgrzewacza typu Greena w kraju w latach powojennych. Wszystkie trzy wypadki zaszły w prawie identycznych warunkach, a mianowicie przy pracy kotła z wyłączonym podgrzewaczem typu Greena. Z literatury technicznej znane są liczne wypadki eksplozji podgrzewaczy typu Greena z bardzo ciężkimi następstwami. Z przeprowadzonej analizy wypadków i ich przyczyn można stwierdzić, że:

1) Większość wypadków eksplozji podgrzewaczy z ciężkimi następstwami, przy pracy z odstawionym podgrzewaczem, powstała na skutek wybuchu gazów palnych w komorze podgrzewacza.

Przyczyną tych awarii był wadliwie prowadzony proces spalania węgla na rusztach kotłowych, złe funkcjonowanie klap i zasuw dymowych oraz zaburzenia w działaniu urządzeń wyciągowych, które w konsekwencji wywołują niezupełne spalanie i umożliwiają powstanie mieszanek wybuchowej w komorze odstawnego podgrzewacza, do której gazy palne przedostają się przez nieszczelności zasuw i klap.

2) Utrzymanie kotła w tak zwanej „gorącej rezerwie” lub znaczne zmniejszenie obciążenia na krótki okres czasu, przy niewłaściwym tłumieniu procesu spalania, stwarza warunki sprzyjające powstaniu mieszanek wybuchowej.

*

I. W związku z powyższym Departament Mechaniczno-Energetyczny MPMB zaleca:

- 1) zwrócić jak największą uwagę na *prawidłowe prowadzenie ognia*. Spalanie grubej warstwy węgla przy niedostatecznym dopływie powietrza (zasłakowany ruszt, słaby ciąg) jest bezwarunkowo niedopuszczalne.
- 2) Dopilnować, aby wszystkie zasuw kotłowe, zasuw główne i kłapy podgrzewaczy były utrzymane w stanie umożliwiającym swobodne manewrowanie nimi.
- 3) Zapewnić *istnienie dostatecznego ciągu* i periodycznie kontrolować poprzez zabudowane ciągomierze (ewentualnie „U” rurki wodne) rozkład ciągu w kotle (ciągu w komorze paleniskowej, przed i za podgrzewaczem itp.). Każde zaburzenie w rozkładzie ciągu powinno być sygnalizowane kierownictwu kotłowni, które obowiązane jest natychmiast zaprzestanie zlikwidować, a w wypadku niemożności usunięcia go, ocenić możliwości i niebezpieczeństwo wytwarzania się mieszanek wybuchowej. W terminie do dnia 31 sierpnia 1955 r. wyposażyć w ciągomierze (ewentualnie „U” rurki wodne) te jednostki kotłowe, które ich nie posiadają.
- 4) Jeżeli zaistnieje *konieczność awaryjnego odstawienia podgrzewacza Greena*, to należy w porozumieniu z kierownikiem siłowni odstawić odnośny kocioł, jeśli pozwala na to istnienie rezerwy kotłowej lub — w wypadku elektrowni — nie brak mocy elektrycznej w systemie energetycznym okręgu.
- 5) Przy *konieczności odstawienia podgrzewacza Greena podczas ruchu kotła*, należy postępować zgodnie z niżej wymienionymi wytycznymi:
 - a) wyłączyć podgrzewacz w obiegu spalin (spaliny skierować bezpośrednio do komina) i obustronnie odciąć komorę podgrzewacza od spalin przy pomocy klap i zasuw, oraz uregulować ciąg;
 - b) wewnątrz komory podgrzewacza wentylować przez otworzenie okienek w górnej i dolnej części obmurza podgrzewacza. W razie braku w/w okienek wykonać je przy najbliższym remoncie kotła.
 - c) otworzyć dopływ wody bezpośrednio do kotła, zamknąć zawory zasilające przed i za podgrzewaczem;
 - d) zastosować środki dla zmniejszenia temperatury pary przegrzanej, która wzrasta z wyłączeniem podgrzewacza (przy tym samym obciążeniu kotła, które wymaga dodatkowej ilości paliwa);
 - e) zwracać uwagę, by temperatura spalin przed wentylatorem w ciągu dnia nie przekraczała ustalonej dla niego temperatury podanej w instrukcji szczegółowej. W razie potrzeby zmniejszyć obciążenie kotła.
 - f) z wyłączonego podgrzewacza spuścić wodę oraz podklinować zawory bezpieczeństwa;
 - g) przy odstawieniu podgrzewacza Greena szczególnie pilnować dobrego prowadzenia ognia, a przede wszystkim *wystrzegać się braku powietrza w palenisku*.

II. Równocześnie Departament Mechaniczno-Energetyczny pragnie zwrócić uwagę na następujące momenty:

- a) Przy dostatecznie szczelnych klapach dymowych można przeprowadzać naprawę podgrzewacza przy kotle znajdującym się w ruchu. Jeżeli nie jest to możliwe, należy odstawić kocioł przy pierwszej sposobności dla przeprowadzenia remontu podgrzewacza.
- b) Przy utrzymaniu kotła w tzw. „gorącej rezerwie“ (lub przy znacznym zmniejszeniu obciążenia) przez prowadzenie małego ognia szczególnie starannie, dopilnować, aby spalanie było zakończone w komorze paleniskowej i spaliny nie zawierały gazów palnych.
- c) Przy przejściu z gorącej rezerwy do normalnej pracy zachować środki ostrożności, wzmacniając przed tym ciąg, a dopiero później dokonując manipulacji na rusztach lub w komorze paleniskowej.
- d) Podgrzewacz wody może być źródłem eksplozji zarówno od strony gazów spalinowych, jak też od strony wody, równie groźnej w skutkach, jak eksplozja kotłów.

III. Departament Mechaniczno-Energetyczny komunikuje niniejszym, że Biuro Dozoru Technicznego (dawniej Stowarzyszenie Dozoru Kotłów (Ministerstwa Energetyki otrzymało Instrukcję Nr T/I/51 ówczesnego Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego z dnia 1. III. 1951 r. kontroli podgrzewaczy bez względu na to, czy są one odłączone zaworem zwrotnym od kotła czy też nie. Zakres kontroli ogranicza się jednak tylko do oględzin zewnętrznych (od strony spalin) przy sposobności rewizji kotła, o ile oględziny mogą być dokonane bez rozbiórki obmurza, do wykonania próby wodnej — przy próbie wodnej kotła, ustawienia zaworów bezpieczeństwa, dopilnowania wykonania zmian konstrukcyjnych, umożliwiających przewidzenie komory podgrzewacza przy jego odstawieniu.

IV. Departament Mechaniczno-Energetyczny prosi o zgłoszenie mu w terminie do dnia 30 lipca 1955 r. wszystkich kotłów Centralnego Zarządu, które posiadają podgrzewacze wody typu Greena.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

(—) mgr inż. Adolf Lassota

KOMUNIKAT

Zostały wydane, a nieogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące zarządzenia:

Zarządzenie Nr 40 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 marca 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania fotokopistów i introligatorów w biurach proj. przem. mat. budowl.

Zarządzenie Nr 41 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1955 r. w sprawie zmiany nazwy przeds. i nazwy siedziby przeds. państw. p. n. „Zakłady Cer. Bud. „Zesławice“.

Zarządzenie Nr 42 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 7 stycznia 1955 r. w sprawie zmiany siedziby przeds. państw. pod nazwą „Pogolewskie Zakłady Cer. Budowl.“.

Zarządzenie Nr 43 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 8 marca 1955 r. w sprawie inwentaryzacji pojemników do przewozu cegły.

Zarządzenie Nr 46 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 marca 1955 r. w sprawie podziału globalnej kwoty amortyzacji środków trwałych na rok 1955.

Zarządzenie Nr 47 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1955 r. w sprawie utworzenia przeds. państw. p. n. „Jarocińskie Zakłady Papy“.

Zarządzenie Nr 48 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1955 r. w sprawie zmiany nazwy i siedziby przedsiębiorstwa państw. p. n. „Wrocławskie Zakłady Papy“.

Zarządzenie Nr 49 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1955 r. w sprawie połączenia przeds.: 1) Lubelskie Zakłady Eternitu, 2) Lubelskie Zakłady Papy.

Zarządzenie Nr 50 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1955 r. w sprawie zmiany zarządzenia o utworzeniu przeds. państw. p. n. Zabrzeńskie Zakłady Materiałów Izolacyjnych w Budowie.

Zarządzenie Nr 51 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 marca 1955 r. w sprawie przekazania wydziału produkcji doświadczalnej łupka dachowego w Chomiąży.

Zarządzenie Nr 52 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1955 r. w sprawie regulaminu premiowania pracowników inżyniersko-technicznych Bezp. i Higieny Pracy.

Zarządzenie Nr 54 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 kwietnia 1955 r. w sprawie powołania konsultantów zakładowych dla słuchaczy szkolenia zaocznego.

Zarządzenie Nr 55 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 marca 1955 r. w sprawie powołania Komisji dla ustalenia przyczyn niewykonania planów produkcyjnych przez ZCB „Zielonka“ oraz określenia środków zaradczych.

Zarządzenie Nr 56 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 marca 1955 r. w sprawie przekazania Tartaku „Mieszczanka“ w Tarnowie.

Zarządzenie Nr 58 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 16 kwietnia 1955 r. w sprawie trybu postępowania przy przeprowadzaniu rewizji obowiązującej sprawozdawczości w resorcie MPMB.

Zarządzenie Nr 61 — anulowane.

Zarządzenie Nr 62 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 27 kwietnia 1955 r. w sprawie wzmocnienia kontroli bezosobowego funduszu płac w przeds. państwowych.

Zarządzenie Nr 63 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 maja 1955 r. w sprawie kwartalno-miesięcznych planów i sprawozdań podległych Instytutów Naukowo-Badawczych.

Zarządzenie Nr 65 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 maja 1955 r. w sprawie zmiany podporządkowania przedsiębiorstwa państwowego p. n. „Tarnowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Nr 66 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1955 r. w sprawie zmiany podporządkowania przedsiębiorstwa państwowego p. n. „Wrocławskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Nr 67 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 maja 1955 r. w sprawie zmia-

ny podporządkowania przedsiębiorstwa państwowego p. n. „Biuro Studiów i Projektów Eksploatacji Kruszywa“

Zarządzenie Nr 68 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 maja 1955 r. w sprawie zmiany podporządkowania przedsiębiorstwa państwowego p. n. „Warszawski Zakład Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Nr 69 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 maja 1955 r. w sprawie zmiany podporządkowania przedsiębiorstwa państwowego p. n. „Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Nr 70 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 kwietnia 1955 r. zmieniające zarządzenie o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego p. n. Białostockie Zakłady Wapienno-Piaskowe z siedzibą w Gołdapię.

Zarządzenie Nr 71 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych w sprawie przekazania przez Zakłady Szklarskie „Polanica“ w Polanicy Zdroju nieruchomości położonej w Polanicy Zdroju przy Al. Wojska Polskiego Nr 54 na rzecz Sosnowieckich Zjednoczonych Zakładów Szklarskich.

Zarządzenie Nr 72 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 147 Min. Przem. Mat. Budowl. z dn. 3.V.1954 r. w sprawie powołania Komisji Oceny Projektów Norm w CZP Szklarskiego.

Zarządzenie Nr 73 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 255 Min. Przem. Mat. Budowl. z dnia 29.IX.1954 r. w sprawie powołania Komisji Oceny Projektów Norm w CZP Izolacyjnego.

Zarządzenie Nr 74 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 148 Min. Przem. Mat. Bud. z dnia 3.V.1955 r. w sprawie powołania Komisji Oceny Proj. Norm w CZP Ceramicznego.

Zarządzenie Nr 75 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 206 Ministra Przem. Mat. Budowl. w sprawie powołania Komisji Oceny Prac Instytutu Technologii Krzemianów.

Zarządzenie Nr 76 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 205 Min. Przem. Mat. Bud. z dnia 3.V.1954 r. w sprawie powołania Komisji Oceny Proj. Inwest. w I. T. K.

Zarządzenie Nr 77 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 9 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 207 Min. Przem. Mat. Bud. z dnia 3.V.1954 r. w sprawie powołania Komisji kwalifikacyjnej dla pomocniczych pracowników Nauki w ITK.

Zarządzenie Nr 78 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 30 kwietnia 1955 r. w sprawie zapewnienia warunków zakończenia eksploatacji doświadczałnej łupka dachowego ze złóż w Chomiąży.

Zarządzenie Nr 79 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 25 marca 1955 r. w sprawie zmiany nazwy przedsiębiorstwa państwowego p. n. Włocławskie Zakłady Fajansu.

Zarządzenie Nr 81 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 20 maja 1955 r. w sprawie powołania Komisji kwalifikacyjnej dla pomocniczych pracowników nauki przy Instytucie Przemysłu Wiążących Mat. Bud.

Zarządzenie Nr 83 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 25 maja 1955 r. w sprawie właściwej gospodarki maszynami i urządzeniami nie przekazanymi do montażu.

Zarządzenie Nr 84 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 kwietnia 1955 r. w sprawie zmiany zarządzenia o dostosowaniu organizacji przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwo Eksploatacji Żużla Paleniskowego i Wielkopiecowego do przep. dekretu z dnia 20.X.50 r.

Zarządzenie Nr 85 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 25 maja 1955 r. w sprawie powołania resortowej Komisji Kwalifikacyjnej Maszyn i Urządzeń.

Zarządzenie Nr 87 Ministra Materiałów Budowlanych z dnia 28 maja 1955 r. w sprawie wprowadzenia bezpiecznej i higienicznej pracy w piecach kręgowych ceramiki budowlanej.

Zarządzenie Nr 88 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 31 maja 1955 r. w sprawie powołania Komisji dla ustalenia przydatności do odbudowy lub likwidacji ceg. Patoka w Stalinogrodzkich ZCB.

Zarządzenie Nr 89 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 30 maja 1955 r. uchylające zarządzenie o utworzeniu Oddziału Branżowego Biura Konstrukcyjnego działającego w ramach Przeds. Rem.-Montaż. Przem. Mat. Budowlanych.

Zarządzenie Nr 90 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 31 maja 1955 r. w sprawie powołania międzyresortowej Komisji dla opracowania projektu uchwały Prezydium Rządu o zabezpieczeniu warunków usprawnienia pracy w przemyśle ceramiki budowlanej.

Zarządzenie Nr 91 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 31 maja 1955 r. uchylające zarządzenia w sprawie przekazania kamieniołomu „Ołowianka“.

Zarządzenie Nr 92 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 30 maja 1955 r. zmieniające zarządzenie Nr 244 Min. Przem. Mat. Budowl. z dnia 11 sierpnia 1954 r. w sprawie inwentaryzacji.

Zarządzenie Nr 93 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 czerwca 1955 r. w sprawie powołania KOPN w Min. Przem. Mat. Budowl.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

Warszawa, ul. Żurawia 3/5

Cena 2 zł 50 gr

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych — prenumerata kwartalna 22,50. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V Oddział Miejski, Warszawa, Nr 1529-91-212. Część 30, Dział 5, Rozdział 17 — wpływy z wydawnictw.